

Број: 611-00-003059/205/2018-03

*ИЗВЕШТАЈ О РАДУ САВЕТА ЗА
СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И
ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ
(октобар 2018. – октобар 2022. године)*

САВЕТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ

На основу члана 32. и члана 35. Закона о основама система образовања и васпитања¹ (у даљем тексту: Закон) и члана 43. став 2. Закона о Влади², основан је и именовани су чланови и вршиоци дужности чланова Савета за стручно образовање и образовање одраслих.

Влада је Решењем о именованоу председника и чланова Савета за стручно образовање и образовање одраслих (24 Број: 119-9392/2018 од 11. октобра 2018. године), Решењем о именованоу вршилаца дужности чланова Савета за стручно образовање и образовање одраслих (24 Број: 119-7708/2020 од 8. октобра 2020. године), односно Решењем о разрешењу и именованоу члана Савета за стручно образовање и образовање одраслих (24 Број: 119-9425/2021 од 27. октобра 2021. године) именовала сазив Савета за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: Савет), што је омогућило несметано функционисање Савета и реализацију активности, сходно делокругу надлежности.

НАДЛЕЖНОСТ САВЕТА ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ

Делокруг надлежности Савета, утврђен чланом 36. Закона, односи се на:

- 1) праћење и анализу стања образовања из своје надлежности, његову усаглашеност са потребама тржишта рада и предлагање мера за његово унапређивање;
- 2) учешће у припреми стратегије развоја и унапређивања квалитета стручног образовања, а посебно средњег стручног образовања и васпитања, образовања одраслих, специјалистичког и мајсторског образовања, средњег стручног образовања и обука лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других облика стручног образовања (формалног и неформалног);
- 3) давање мишљење о:
  - посебним стандардима постигнућа за средње стручно образовање;
  - додатним стандардима квалитета рада стручних школа и школа за образовање одраслих;
  - делу планова и програма наставе и учења за образовне профиле, и то за стручне предмете и модуле средњег стручног образовања и васпитања и образовања

¹ „Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 6/2020 и 129/2021

² „Службени гласник РС“, бр. 55/2005, 71/2005 - исправка., 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012 – одлука УС, 72/2012, 7/2014 – одлука УС, 44/2014 и 30/2018 – др. закон

одраслих и програме других облика стручног образовања - образовања за рад, стручног оспособљавања и обуке;

- програмима: специјалистичког испита, мајсторског испита, завршног испита образовања за рад, испита стручног оспособљавања, испита за обуку и моделе признавања претходно стечених знања и вештина, у складу са овим и посебним законом;*
- стандардима квалификација за ниво средњег стручног образовања и васпитања, стручног усавршавања и других облика стручног образовања;*
- програмима стручне матуре и завршног испита средњег стручног образовања;*
- развоју и спровођењу каријерног вођења и саветовања.*

4) давање предлога о:

- листи образовних профила;*
- стандардима програма и стандардима за остваривање програма стручног оспособљавања и обуке када се остварују према ванишколским прописима;*
- потреби за новим уџбеницима;*
- одговарајућим мерама за превенцију раног напуштања образовног система и за наставак образовања.*

5) разматрање, заузимање ставова и давање мишљења министарству надлежном за послове образовања у поступку припремања нацрта закона, предлога прописа о мрежи стручних школа и школа за образовање одраслих и других аката којима се уређују питања од значаја за образовање из његове надлежности;

6) праћење, подстицање и усмеравање активности које повезују образовање и васпитање и запошљавање и њихов утицај на привредни развој;

7) повезивање и укључивање потреба и интереса социјалних партнера са правцима развоја стручног образовања и образовања одраслих;

8) обављање и других послова, у складу са Законом.

С обзиром да надзор над применом Закона врши министарство надлежно за послове образовања (Министарство просвете, науке и технолошког развоја), као и да је Савет именован од стране Владе, Савет је у обавези да, наведеним институцијама, подноси редовне тромесечне извештаје о свом раду и стању у области образовања и васпитања.

Начин рада и одлучивања Савета, као и друга питања од значаја за његово деловање, ближе су уређена Пословником о раду Савета (број: 611-00-03059/2018-03 од 29. октобра 2018. године и 30. септембра 2019. године).

АКТИВНОСТИ САВЕТА

И поред чињенице да је током 2018. године (Решење Владе о именовану председника и чланова Савета за стручно образовање и образовање одраслих од 11. октобра 2018. године) формиран нов сазив Савета, као и да је период 2020-2021. године карактерисала неповољна епидемиолошка ситуација, обезбеђен је континуитет у раду Савета и реализацији планираних активности.

Савет је активности реализовао у складу са усвојеним годишњим плановима рада (4), док се процес извештавања реализовао кроз припрему кварталних извештаја о раду и годишњих извештаја о раду (4)³. Јавност рада Савета и транспарентност информација обезбеђено је кроз отварање званичне интернет странице савета: www.ss000.gov.rs .

Седницама Савета присуствовали су, у зависности од дневног реда, односно тема које су разматране, представници министарства надлежног за послове образовања, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Агенције за квалификације, других референтних институција и партнера, укључујући и представнике пројектних или програмских активности из система билатералне или мултилатералне развојне помоћи.

Домен стратешког и нормативног оквира

Домен стратешког оквира

Савет је, током извештајног периода, сагледавао стање, потребе и предложене интервенције унапређења и даљег развоја стручног образовања и образовања одраслих разматрањем следећих стратешких аката:

- *Нацрт стандарда услуга каријерног вођења и саветовања;*
- *Предлог програма матурских и завршних испита у средњем стручном образовању за школску 2019/2020. годину;*
- *Предлог стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (са пратећим акционим планом);*
- *Предлоге годишњег плана образовања одраслих и референтних извештаја о реализацији.*

---

³ Детаљније информације о активностима Савета представљене су у кварталним извештајима о раду Савета који су, у складу са одредбама Закона, поднете министарству надлежном за послове образовања.

Домен нормативног оквира

Савет је, током извештајног периода, анализирао предлоге решења у следећим нацртима закона, нацртима о изменама и допунама закона и подзаконским актима:

- *Нацрт закона о уџбеницима;*
- *Нацрт закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије;*
- *Нацрт закона о изменама и допунама Закона о националном оквиру квалификација;*
- *Нацрт закона о професијама од посебног интереса за Републику Србију и условима за њихово обављање;*
- *Нацрт закона о изменама и допунама Закона о високом образовању;*
- *Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања;*
- *Предлог правилника о ближим условима, начину рада, активностима и саставу тима за каријерно вођење и саветовање у средњој школи.*
- *Нацрт закона о изменама и допунама Закона о дуалном образовању;*
- *Нацрт закона о изменама и допунама Закона о средњем образовању и васпитању.*

У априлу 2018. године усвојен је Закон о Националном оквиру квалификација Републике Србије. Закон прописује оснивање и кључне елементе рада Савета за НОКС, Агенције за квалификације и секторских већа, која треба да израде стандарде квалификација, према којима ће настати јединствени регистар НОКС. НОКС треба да обухвати не само звања стечена у систему формалног средњошколског и високог образовања, већ и све квалификације стечене у склопу процеса целоживотног учења.

У децембру 2018. године одлукама Владе формирано је 12 секторских већа. Савет је Предлог листе кандидата за именовање у секторска већа, из реда стручњака за област стручног образовања и образовања одраслих (12 кандидата) доставио министарству надлежном за послове образовања.

Стандард квалификација и наставни план и програм стручних предмета за нове/иновирани образовне профиле

У складу са делокругом својих надлежности Савет је, разматрао, односно дао позитивно мишљење (са или без пратећих сугестија), на предлоге стандарда квалификација, као и предлоге плана и програма наставе и учења стручних предмета. Ближе информације саставни су део извештаја о раду Савета (по годинама).

Савет је дао негативно мишљење на иницијативу Српско-филозофског друштва на *Предлог програма Примењена и пословна етика* и на *Предлог за развијање нових и унапређивање постојећих планова и програма наставе и учења у средњем стручном образовању и васпитању – увођење предмета Страни језик струке у групу обавезних стручних предмета*.

Савет је разматрао иницијативе Заједнице машинских школа РС и Удружења средњих школа подручја рада Пољопривреда, производња и прерада хране, за допуну Закона о средњем образовању и васпитању.

Савет се изјаснио као ненадлежан за давање мишљења на Предлог плана наставе и учења за средње музичке школе.

Поступајући по захтеву „Друштва директора школа Србије“, чланови Савета изјаснили су се у вези са одлагањем/пролонгирањем Пројекта Државна матура.

Учешће у раду стручних тела

- Савет је делегирао Проф. др Александру Пејатовић за члана *Радне групе за стандард квалификација*;
- Савет је делегирао Слађану Милојевић за представника и мр Милибора Саковића за замену представника у Управном одбору пројекта *„Јачање капацитета релевантних институција у оквиру Уговора о реформи сектора образовања у Србији-оснаживање везе између запошљавања и социјалне инклузије“* (ИПА 2016);
- Савет је делегирао Неду Милановић за члана *Радне групе за сачињавање Листе квалификација РС*;
- Савет је делегирао Синишу Којића за члана *Радне групе за развој и имплементацију плана и програма наставе и учења дуалних профила*;
- Савет је делегирао Радицу Стојановић за члана *Радне групе за израду Правилника/Стручног упутства о начину спровођења практичне наставе и професионалне праксе*;

- Савет је делегирао Александру Живковић Јакшић за члана *Радне групе за израду измена и допуна ЗОСОВ-а, ЗСОВ-а и ЗДО-у.*
- Савет је за члана *УО Пројекта „Дијалог о запошљавању младих, иницијатива и дуално образовање-DECIDE“* из редова Савета, делегирао Слађану Милојевић;
- Савет је за члана *Радне групе за израду Закона о изменама и допунама закона о дуалном образовању и васпитању,* из редова Савета, делегирао Синишу Којића.
- Члан Савета, Проф. др Александра Пејатовић, делегирана је за члана *Радне групе за припрему Предлога закона о изменама и допунама Закона о Националном оквиру квалификација РС и Предлога закона о изменама и допунама Закона о образовању одраслих;*
- Члан Савета, Биљана Бојанић, делегирана је за члана *Радне групе за спровођење Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године и пратећег Акционог плана за период 2021-2023. године;*
- На предлог Савета, Ана Анић (наставник математике, рачунарства и информатике у Фармацеутско-физиотерапеутској школи, Београд), предложена је за члана *Секторског већа за област природне науке, математика и статистика.*
- Савет је делегирао представнике, из редова Савета, за учешће у раду *Радне групе за измену Закона о средњем образовању и васпитању и Закона о дуалном образовању,* и то: Синиша Којић (за члана Радне групе) и Раде Ерцег (за заменика члана Радне групе).

Остале активности од значаја и утицаја на области стручног образовања и образовања одраслих

Чланови Савета имали су прилику да се ближе упознају са:

- новим програмским садржајима *Основе система одбране Републике Србије* који ће се реализовати за ученике завршних разреда средњег образовања, као и са плановима наведеног министарства за даљи развој сарадње са МПНТР у домену унапређења информисаности ученика са основним елементима система одбране у Републици Србији;
- јавним позивима и конкурсима за реализацију *мера активне политике запошљавања* расписаних од стране Националне службе за запошљавање, као и о кључним резултатима реализације мера активне политике запошљавања и планираним активностима;

- извештајем са свечаног отварања *Пројекта „Државна матура“*, као и са резултатима првог пилота Пројекта Државна матура 2019-2021.;
- системом развоја стандарда квалификација и процесом усклађивања и повезивања са *Европским оквиром квалификација*, са *Европским оквиром осигурања квалитета у стручном образовању – EQAVET* и Националним референтним тачкама. Члановима Савета достављен је Нацрт методологије за развој стандарда квалификација ради упознавања и давања коментара и сугестија;
- новим европским тенденцијама у стручном образовању - *Декларација из Osnabrucka* и са *системом дуалног и школског модела образовања Републике Аустрије*;
- Програмом подстицања запошљавања младих *„Моја прва плата“*, *Пројектом „Знањем до посла“ - Е2Е* (сегмент који се односи на систем акредитације ЈПОА и обука за образовање одраслих) и Регионалним пројектом *„Challenge Fund“* (који реализује Немачка развојна банка и Коморски инвестициони форум са циљем унапређења стручног образовања), *Пројектом „Дијалог о запошљавању младих, иницијатива и дуално образовање-DECIDE“*;
- процесом стицања статуса ЈПОА, значају и предности истог и улози послодаваца у развоју иницијатива за развијање стандарда квалификације, са изазовима и препрекама са којима се ПКС сусреће у процесу подношења иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификације.
- Чланови секторских већа, делегирани од стране Савета, представили су извештаје о свом и активностима референтних секторских већа.

У складу са Пословником о раду Савета, *додељене су захвалнице за изузетан допринос развоју образовања и образовно-васпитног система и статус почасног члана Савета*, проф. др Миомиру Деспотовићу, госпођи Мирјани Бојанић, госпођи Искри Максимовић, господину Драгану Маринчићу и господину Гојку Бановићу.

Чланови Савета имали су прилику да посете и ближе се упознају са организационом структуром и радом *Пољопривредне школе са домом ученика „Соња Маринковић“*, Пожаревац, *Средње стручне школе*, Крагујевац, *Кластера модне и одевне индустрије Србије*, Београд, *„MIND – Milanović Industries Park“*, Крагујевац, *„Металац“ а.д.*, Горњи Милановац, *Филозофског факултета Универзитета у Београду*, *Националне службе за запошљавање*, *Савеза самосталних синдиката Србије* и *Привредне коморе Србије*.

Ограничења у раду Савета и препоруке

Ограничења у раду Савета, на које је у више наврата указано у претходним извештајним периодима и даље су присутна. Неопходно је обезбедити виши степен сарадње са министарством надлежним за послове образовања ради реализације предлога/захтева Савета:

- *Потребно је да министарство надлежно за послове образовања успостави координацију рада институција надлежних за стручно образовање и образовање одраслих. Предлог је да министар надлежан за послове образовања на кварталном нивоу организује састанке за координацију и усаглашавање планова и активности између Савета, Националног просветног савета, Савета за високо образовање, Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања.*
- *Приликом достављања на разматрање и сагласност материјала који се односе на увођење нових образовних профила, министарству надлежном за послове образовања и Заводу за унапређивање образовања и васпитања указано је на неопходност претходног спровођења анализе о потребама тржишта рада за тим профилима, а која треба да буде саставни део писаног материјала који се разматра од стране Савета.*
- *Приликом достављања Савету на разматрање и сагласност материјала који се односе на стандарде квалификација и наставни план и програм стручних предмета за нове и/или иновирани образовне профиле неопходно је узети у обзир обимност и сложеност материјала, односно обезбедити адекватан рок за поступање члановима Савета.*

